

El juliol de 2003 el doctor David Kelly va suïcidar-se. Unes setmanes abans, la radiotelevisió pública britànica, la famosa BBC, havia admès haver basat en informacions de Kelly l'acusació que el Govern Blair havia manipulat el dossier sobre l'existència d'armes de destrucció massiva a l'Iraq. L'ens va començar l'any 2004 sense president ni director general, rebent fortes pressions.

La BBC és perillosa

“El senyor Grade i el senyor Thompson han acordat que aquests dies encara no concediran entrevistes”, deia l'oficina de premsa de la BBC a EL TEMPS a finals de juny. “El senyor Grade” és Michael Grade, que el passat 17 de maig prenia possessió del despatx de presidència de la BBC. Grade engegà la seua carrera periodística el 1960 ocupant una posició que aparentment no oferia grans expectatives, redactor d'esports del periòdic sensacionalista *The Daily Mirror*. El 1973 va fer el salt cap a l'executiva de la indústria mediàtica en la London Weekend Television i vuit anys més tard anà a treballar al major centre de producció audiovisual d'Occident, Hollywood. El 1988 tornà a Londres per fer-se càrrec de Channel Four. Curiosament, “el senyor Thompson”, Mark Thompson, director general de la BBC des del 22 de juny d'enguany, també és directiu de Channel Four des de 2001.

Grade i Thompson dictaran el futur de la BBC (British Broadcasting Corporation), fundada en 1922 per Wireless Manufacturers i l'inventor Guglielmo Marconi, que el 1895 viatjava cap a Anglaterra amb el descobriment de la ràdio sota el braç. Sense dubte, la BBC, que emet per a 450 milions de llars del món, és un mite vivent. Un mite poderós.

Un mort al jardí. Mai no s'havia viscut un enfrontament entre BBC i Downing Street com l'entaulat el maig de

2003. Cal retornar al 1926 per escoltar el llavors ministre Winston Churchill defensar la tesi que el Govern britànic n'havia de prendre el control davant la situació creada per la vaga general. John Reith, cap de la BBC, va replicar que la seua responsabilitat era “informar la nació, lliure d'interferències polítiques i comercials”. Churchill reculà.

No ho va fer el primer ministre Blair quan Andrew Gilligan assegurava en *Today's BBC Four* que el Govern britànic havia tergiversat al seu favor les conclusions del dossier sobre l'existència d'armes de destrucció massiva a l'Iraq i que el programa confiava en la seua font d'informació. Downing Street va pressionar fortament per conèixer l'autor de les filtracions. Durant setmanes, el Ministeri de Defensa acusà amb impaciència un dels seus principals assessors, el doctor David Kelly. El desenllaç va ser més que inesperat, terrible: al cap de poc que la BBC confirmà les sospites del Ministeri, David Kelly aparegué inert a la rodelia de casa seua. S'havia suïcidat. L'impacte de les imatges filmades des d'un helicòpter, amb una desena d'oficials recollint el seu cos entre matolls i arbres, col·locaren el Govern Blair en l'ull de l'huracà: segons comenten a EL TEMPS fonts pròximes a Downing Street, el doctor Kelly és avui recordat a Whitehall com “un boig que en va fer un gra massa”; no era això el que gairebé tothom va pensar després de la trobada del seu cadàver. Tampoc la família

Kelly, Tony Blair i el responsable de comunicacions del moment, Alastair Campbell, jugaren la carta de desviar l'atenció cap a la BBC. Lord Hutton fou encarregat de destriar responsabilitats; la investigació recorreria tots i cada un dels moviments de la BBC en el procés amb què s'aconseguí la filtració.

Cinc mesos més tard, el gener de 2004, l'informe Hutton provocà la dimissió d'Andrew Gilligan (*Today's BBC Four*), Gavyn Davies (president de la BBC) i Greg Dyke (director general). A Tony Blair se li atribueix la frase "els hem castigat!". Un espasme recorregué els 500 edificis propietat de la cadena pública, 8 canals de televisió i 10 de ràdio, i els seus prop de 28.000 treballadors.

Olor de sang. "La BBC és massa gran. Sé que molta gent s'inquietarà quan escolte açò; que tinguen clar que no són paraules buides, perquè tenim deute. Hem de racionalitzar alguns departaments. Si no ho fem, altres ho faran per nosaltres." Els 'altres' als quals el flamant director general Thompson fa referència en aquesta carta —la primera que Thompson va adreçar a l'equip de la BBC en accedir al seu càrrec— deuen ser els grups de televisió comercial Sky TV, ITV, Channel Four i ITN, que ja han escrit la seua pròpia "carta als Reis": no a la renovació de la *licence fee* (l'impost públic de 10 lliures mensuals per televisor) sobre la qual descansa el pressupost de la BBC; i sí a la venda de la branca comercial BBC Worldwide —que dona 337 milions d'euros de beneficis l'any.

Mentrestant, 10.000 periodistes, de tot el sector i de cap a cap del Regne Unit, han signat un manifest en defensa de la BBC. Afirmen que Gilligan tenia raó. I recorden que Lord Hutton, Brian Hutton, no és més que un "advocat de palla" del Govern, que ja se n'ha servit en ocasions anteriors. D'altra banda, el deute del qual parla Thompson és de 74 milions de lliures (110 milions d'euros) a pagar fins el 2007 d'una inversió de 346 milions per obrir nous canals, inversió que ha estat un èxit financer. La BBC ha superat els 6.100 milions d'euros de beneficis bruts en l'exercici 2002-2003.

La nova executiva ja ha fet comptes, no obstant això: "La nostra tasca serà trans-



El nou rector de la cadena de televisió més prestigiosa del món. A l'esquerra, Michael Grade, president des del 7 de maig. A la dreta, Mark Thompson, director general des del 22 de juny.

El 75% dels ciutadans britànics confia més en la BBC que en el propi Govern

formar la BBC més ràpidament i radicalment durant els pròxims cinc anys del que mai no ho ha estat abans." Entre els seus plans hi ha la venda de BBC Technology, una de les mesures més impopulars entre els sindicats, i una nova estructura dels serveis informatius i de produc-

ció, que seran presidits per ells mateixos, Thompson i Grade. El gran debat és el del periodisme que la BBC ha encunyat des de fa més de 80 anys: el nou director preveu crear una Escola de Periodisme —"estem orgullosos de l'estil BBC", diu Thompson, "però és aquest estil el que ha costat importants dimissions".

Quines conseqüències tindrà per a la BBC aquesta renovació? Organitzacions professionals i opinió pública —un 75% dels britànics confia més en la BBC que en el Govern— estaran a l'aguait. La lluita només ha començat. I fa olor de sang: ITV ha expressat la seua exigència que "almenys 4.000 milions d'euros dels diners públics assignats a la BBC siguin oferts a la iniciativa privada". Els mites, per ser-ho, sembla que hagen de morir.

Victorià Jiménez
(Londres)